



اشتون به جلیلی نامه داد

دعوت ایران به مذاکره بی قید و شرط هسته‌ای

گروه سیاسی: کاترین اشتون بالاخره پاسخ داد. آخرین ماه تابستان بود که مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای ایران به مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نامه نوشت تا او را دعوت به مذاکره با شرط گفت‌وگو حول محور بسته پیشنهادی کند. مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای گروه ۵+۱ در آخرین...

صفحه ۴

یکشنبه ۱ آبان ۱۳۹۰ - ۲۵ ذی‌القعدة ۱۴۳۲ - ۲۲ اکتبر ۲۰۱۱ - سال نهم

تیتراها

گزارش از آمارهایی که در دسترس هستند

۷۹۳ هزار میلیارد تومان بدهی دولت به فعالان اقتصادی

صفحه ۴

فیلم قذافی، مبارک را به گریه انداخت

صفحه ۶

شورای امنیت سازمان ملل پیشنهاد کرد

مصونیت قضایی صالح به شرط کنار رفتن از قدرت

صفحه ۶

احمدی نژاد: ایران زندانی سیاسی ندارد

صفحه ۲

در صفحات

در جست‌وجوی دیکتاتور

کارتون حسن کریم‌زاده /صفحه آخر

آن روز که «پله» به تهران آمد

حمیدرضا صدر /صفحه آخر

نشاط تضمینی

فرشته طائرپور /صفحه ۱۵

قطعه گمشده اخلاق است

«سعادت آباد» در گفت‌وگو با مازیار میری /صفحه ۹

حرف اول

راهکارهای قانونی اساسی

نعمت احمدی

اکثر قوانین اساسی دنیا راهکاری جهت تغییر اصل یا اصولی از خود را در نظر گرفته‌اند. در سال ۱۳۶۸، راهکاری جهت تغییر قانون اساسی در نظر گرفته نشده بود. حضرت امام بعد از ۱۰

سال وقتی نیاز به بازنگری در اصول قانون اساسی را حس کردند هیاتی جهت بازنگری در قانون اساسی را تشکیل دادند که یکی از وظایف آن هیات، تصویب اصلی به جهت بازنگری احتمالی در قانون اساسی در صورت نیاز بود. اصل ۱۷۷ قانون اساسی، بازنگری در قانون اساسی را در مواردی که ضرورت پیدا کند به شرح زیر در نظر گرفت. «مقام معظم رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام طی حکمی خطاب به رئیس‌جمهور موارد اصلاح یا متمیم قانون اساسی را به شورای بازنگری قانون اساسی اعلام می‌کند، با تکیه بر اصل ۱۷۷، نخست مقام

معمول رهبری مواردی از قانون اساسی که باید اصلاح شود یا به اصل یا اصولی، موضوع یا مطلبی اضافه شود را اعلام می‌کنند، این موارد توسط مقام رهبری با مجمع تشخیص مصلحت نظام مشورت می‌شود، قانون‌گذار تنها نظر مشورتی مجمع تشخیص مصلحت نظام را در نظر گرفته است و تصمیمی در موافقت یا مخالفت مجمع با اصول اصلاحی یا متمیمی ندارد. بعد از کسب نظر مشورتی مجمع تشخیص مصلحت نظام، مقام معظم رهبری حکمی خطاب به رئیس‌جمهور صادر می‌کند تا برابر نظر رهبری که اصلاح یا متمیم اصل یا اصولی از قانون اساسی که باید مورد بازنگری قرار گیرد، شورای بازنگری قانون اساسی را تشکیل دهد. اعضای شورای بازنگری قانون اساسی به دو گروه تقسیم می‌شوند:

الف: اعضای ثابت به تبع پست و مقام خود

۱- اعضای شورای نگهبان

۲- روسای سه قوه

۳- اعضای ثابت مجمع تشخیص مصلحت نظام

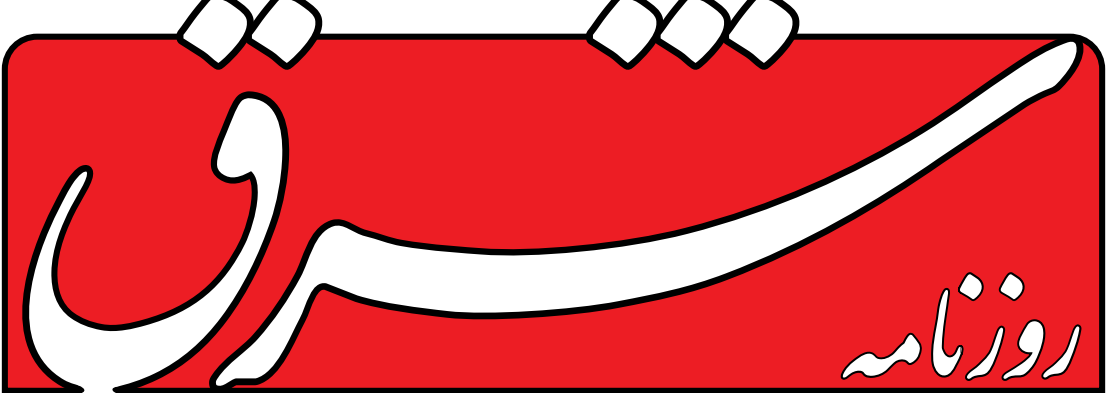
ب- اعضای غیر ثابت که انتخابی هستند

۱- پنج نفر از اعضای مجلس خبرگان رهبری

۲- سه نفر از هیات وزیران

۳- سه نفر از قوه قضاییه

ادامه در صفحه ۱۷



ولیعهد عربستان سعودی در گذشت

پادشاه بدون جانشین

گروه سیاسی: «با کمال تأسف و اندوه، ملک عبدالله بن عبدالعزیز خادم حرمین شریفین، عزادار برادر و ولیعهدش، «سلطان» است که یامداد شنبه در پی یک بیماری در خارج از عربستان در ۸۶ سالگی در گذشت.» اعلامیه مرگ سلطان بن عبدالعزیز ولیعهد عربستان سعودی با تأیید پادشاهی منتشر شد.

صفحه ۶

شماره پیاپی ۱۳۷۵ - شماره ۴۵۱ دوره جدید - ۲۰صفحه ۶۰۰ تومان

سر مقاله

دومینو در خاور میانه و شمال آفریقا

الله کولایی*



کشته شدن سرهنگ قذافی، رهبر لیبی که در برابر اراده مردم کشورش تسلیم نشد و دگرگونی‌های بنیادی در جهان را به حساب نیآورد، بار دیگر روند رو به گسترش کمی و کیفی نظام‌های مبتنی بر اراده و انتخاب مردم را در عصر جهانی شدن یادآور شده است. قرن‌ها از طرح وعده حاکم شدن مردم بر سرنوشت‌شان و تحقق یافتن اراده آزاد آنان برای تعیین شیوه زندگی‌شان از سوی رسولان ادیان ابراهیمی که آخرین آنان محمد(ص)، حتی انتخاب دین را نیز به اراده آزاد انسان‌ها موکول کرده، می‌گذرد و نیز نزدیک به دو قرن از طرح ایده کارل مارکس برای حاکم شدن محرومان بر حیات‌شان گذشته و «شیخ» که به بیان او در سرزمین‌های اروپایی به حرکت درآمده بود تا نظام‌های استبدادی اروپایی را با حکومت‌های مردمی جایگزین کند، همچنین نزدیک به سه دهه از انتشار کتاب ساموئل هانتینگتون می‌گذرد که به تبیین «موج سوم دموکراسی» پرداخته بود که در ادامه موج اول و موج دوم آن، با فرو ریختن دیوار برلین و نابودی اتحاد شوروی به اوج خود رسید. در پی رخدادهای تئورستی سپتامبر ۲۰۰۱ این موج، انرژی جدیدی یافت. آمریکا و هم‌پیمانانش این بار ترویج دموکراسی و واژگون‌سازی حکومت‌های دیکتاتوری را (ازاری برای تأمین صلح و ثبات بین‌المللی یافته‌اند. در طرح‌های گوناگونی که پس از این حادثه، با نام «خاورمیانه بزرگ» رایج شد، دموکراتیک‌سازی البته براساس استانداردهای غربی، راهکاری مؤثر برای تقویت روند رشد، توسعه و تأمین امنیت بین‌المللی، به‌ویژه در خاورمیانه و شمال آفریقا برآورد شده است. از سوی دیگر، با رخداد «ثقلاب ارتباطات» و تغییر اساسی در معنای زمان و مکان، آگاهی‌های جهانی هم از شرایط زندگی انسانی و تقاضا برای آن، به شدت گسترش یافته است. این شرایط در غرب آسیا و شمال آفریقا که بخش مهمی از منابع مهم انرژی فسیلی جهان در آن قرار گرفته، اینک از حساسیت بیشتری برخوردار شده است. تأمین ثبات و مبارزه با افراط‌گرایی در چنین شرایطی، راهکاری جز واژگون‌سازی حکومت‌های دیکتاتوری و تسلیم شدن بر برابر موج بلند دموکراسی خواهی، پیش پای قدرت‌های این منطقه و جهان باقی نگذاشته است. فریاد آزادی‌خواهی مردم کشورهای غرب آسیا و شمال آفریقا، که در اصطلاح خاورمیانه خوانده شده است، در پرتو تغییرهایی که در دهه‌های اخیر شکل گرفته، به گوش همه جهانیان رسیده است. اینک رسانه‌های بین‌المللی تحت کنترل قدرت‌های جهانی نیز وظیفه انتقال این پیام را برعهده گرفته‌اند. بی‌تردید حاکم شدن مردم بر سرنوشت‌شان در مسیر تحقق اراده الهی است که جامعه بشری به اشکال گوناگون برای رسیدن به آن تلاش کرده است.

خبر آخر

پیام تسلیت وزیر خارجه ایران به همتای سعودی خود

خبر آنلاین: وزیر خارجه ایران درگذشت امیرسلطان بن‌عبدالعزیز آل سعود، معاون نخست‌وزیر و وزیر دفاع و هواپوردهی و بازرس کل عربستان را به همتای سعودی خود تسلیت گفت.

تصحیح و پوزش

در گفت‌وگو با حسن بیادی اشتباهات سمت نامبرده به‌جای سخنگوی جبهه ایستادگی، جبهه پایداری چاپ شده بود که به این‌وسیله از ایشان و خوانندگان گرامی پوزش می‌خواهیم.

تنها صداست که می‌ماند

ضایعه‌درگذشت اندوه‌بار

استطوره موسیقی نوین بلوچی

استاد غلام رسول دینار زهی

را به اصحاب فرهنگ و هنر استان و خانواده

محترم ایشان تسلیت گفته و برای آن مر حوم، علو درجات را از درگاه حضرت حق مسئلت داریم.

سیدمحمود حسینی، مهدی رحمانیان، حمیدالله سردار زهی،

عبدالسلام بزرگ‌زاده، دکتر عظیم شه‌بخش، عید محمد

نارویی، عبدالوهاب ایران‌نژاد، سیدشهاب‌الدین طباطبایی،

رضا نوافه، دکتر محمدتقی رخسانی، فریدون صدیقی‌زاده،

محمد فاروق هوت، شهداد بلوچ، دکتر موسی محمود زهی،

خلیل‌الله درخشان، عبدالکریم رئیسی

اسحاق جهانگیری در گفت‌وگو با «شرق» مطرح کرد

درآمدهای نفتی

سرپوشی بر

ناکارآمدی‌ها



نمایندگانی که تثبیت قیمت‌ها را

برای پاسخ به این سوال باید نگاهی به روند توسعه در چند دهه گذشته داشته باشیم. از نظر تاریخی و اسناد و مدارک موجود، همواره یک عزم راسخ برای توسعه در رده‌های بالا وجود داشته است. توسعه در ایران در مقطعی دچار تزلزل و تغییرات شده و در نهایت به اتفاقات ضدتوسعه‌ای ختم شده است. در برنامه سوم توسعه قبل از انقلاب، شش‌گانه‌های توسعه‌ای در کشور شکل گرفت و سازمان برنامه، بانک‌های توسعه‌ای و سازمان مدیریت صنعتی (برای تربیت مدیران آینده) تشکیل شد و از این رهگتر برخی از سرمایه‌گذاران بازار به سمت صنعت کشیده شدند. در این مقطع برخی از صنایع زیربنایی از جمله ذوب‌آهن و خودروسازی ایجاد شدند و مجموعه اتفاقات رخ داده به حرکت در جهت توسعه اقتصادی ختم شد. در سال ۱۳۵۳ درآمدهای سرشار نفتی اراده موجود در کشور برای توسعه را معطل کرد و حاکمیت وقت توان خود را معطوف به تثبیت جایگاه، ایجاد مقبولیت عمومی و جذب مردم کرده و در نتیجه توسعه و آینده کشور به فراموشی سپرده شد. تصمیم‌های اتخاذشده،

اقدامات و برنامه‌های پیشین را از بین برد یا خنثی کرد تا سرمایه‌گذاران علاقه‌مند برای حضور در صنعت به سمت تجارت و واردات سوق داده شوند. پس ما می‌بینیم که پدیده درآمد نفت در اقتصاد ایران همواره تعیین‌کننده بوده است و اگر بخواهیم نقش نفت در توسعه را واکاوی کنیم می‌توان گفت نقشی خنثی داشته است، به این معنا که در مقطعی بسیار مفید و تأثیرگذار بوده و در مقطعی دیگر مخرب. البته نباید از مدیریت درآمدهای نفتی نیز غافل شد. بعد از انقلاب به این پدیده دولتی‌تر شدن اقتصاد هم اضافه شد و تمامی بخش‌های اقتصادی زیر سلطه دولت قرار گرفت و دولت نقش غالب پیدا کرد.

ادامه در صفحه ۵

گروه اقتصاد، رضا غیبی: گفت‌وگو با اسحاق جهانگیری آخرین بخش از گفت‌وگو با کارشناسانی است که سعی کردند دلایل عدم توسعه‌یافتگی در اقتصاد ایران را واکاوی کنند. در چند روز گذشته هر کدام از کارشناسان از دیدگاه‌های متفاوتی به تحلیل وضعیت ایران پرداخته و در نهایت به نظریه‌های توسعه‌یافتگی، عدم صاحب‌نظران نیز در پس ماجرای توسعه‌یافتگی، عدم اتکا به اندیشه و استفاده از راهبردهای عقلانی را به‌طور مشترک از اصولی‌ترین دلایل توسعه‌یافتگی معرفی کردند. اما امروز اسحاق جهانگیری با سابقه مدیریت ارشد در اقتصاد ایران و صاحب کرسی وزارت در وزارتخانه صنایع و معادن در دوره اصلاحات، در گوشه‌ای از سخنان خود به تمایلات سیاسی نیز اشاره می‌کند و آنها را در شکل گرفتن توسعه ذخیل می‌داند. مثال او، یادآور اتفاقی است

که در مجلس هفتم افتاد. در آن هنگام بسیاری از نمایندگان مجلس تبصره‌ای از برنامه چهارم را حذف کردند تا قیمت برخی از محصولات ۱۰درصد افزایش نیابد. در آن روز رئیس مجلس وقت این اقدام نمایندگان را هدیه به ملت دانست ولی حالا با عبور از آن سال‌ها همه نمایندگان می‌توانند قیمت‌ها را

امضا کردند. امروز از مدافعان اصلی افزایش قیمت‌ها در قالب سیاست‌های تحولی دولت در اقتصاد هستند. همین تفاوت رفتار در نوک انتقاد جهانگیری جای می‌گیرد و او چنین رویکردهای متناقضی را به زبان توسعه می‌داند. متن گفت‌وگو با جهانگیری در ادامه آمده است:

توسعه اقتصادی در ایران همواره مورد توجه دولت‌ها و حاکمیت بوده و اقداماتی نیز برای رسیدن به نقطه آرمانی صورت گرفته است. یکی از برنامه‌هایی که توسعه اقتصادی ایران را نشانه رفته سند چشم‌انداز ۲۰ ساله است. سوال اینجاست که چرا حاکمیت تدوین این سند را ضروری دانست و آیا تدوین این سند ناشی از ضعف عملکرد دولت‌های قبلی بوده است؟

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

تلفنی آگهی می‌پذیرد.

۵۷۵۸۶۸۱
۴۷۶۹۲۸۸
۳۹۲۵۷۸۸
۹۲۱۵۷۸۸



دبیر کمیسیون اصل ۹۰ درباره واکنش نمایندگان به عملکرد رییس‌جمهور:

شکایت‌های جدید

در راه است

اوسلوگرایان انکار که فعلا وقتش نیست. نه اینکه در دستور کار قرار نگیرد که گرفت، پنج‌بار هم. اما هر بار بی‌دلیل و بادلایل قرائت نشد که نشد. نهایتاً در روزی که اعضای کمیسیون اصل ۹۰ جلسه داشتند و در صحن نبودند و موسوی هم به زنجان رفته بود تا جزو میزبانان رییس قوه‌قضاییه باشد، این گزارش در صحن قرائت شد، آن

هم چه قرائتی؛ صدای همه را در آورد. گزارشی که متن آن نه با گزارش اولیه که موسوی مدت‌ها بر سر قرائت آن تلاش کرده بود تناسبی داشت و نه با گزارشی که همان روز در صحن توزیع شد، یکسان بود. بعد هم آنقدر آش مصلحت شور بود که رأی‌گیری نشده، گفتند گزارش برود برای بررسی دوباره.

موسوی حالا می‌گوید نه تنها گزارش را دوباره می‌نویسند بلکه مطمئن است تخلف‌ها محرز است، همان‌گونه که در گزارش ابتدایی بوده که خبر می‌دهد شکایت‌های جدیدی هم در راه است. او فراتر از این، می‌گوید باید منتظر تغییرهای جدی بود که فقط به کمی زمان نیاز دارد.

ادامه در صفحه ۳

حمایت‌رییس مجلس از اصلاح قانون اساسی

علی لاریجانی: از سخنان رهبری، احیای نخست‌وزیری استنباط نکردم

ر گروه سیاسی: علی لاریجانی، رییس مجلس هشتم با استقبال از نظر مقام معظم رهبری در تغییر نظام سیاسی کشور از ریاستی به پارلمانی، بیانات رهبری را به معنای بازگشت به ساختار همه اول انقلاب و احیای سمت نخست‌وزیری ندانسته است. لاریجانی نخستین مقام عالی‌رتبه کشور است که پس از بیانات رهبری به موضع‌گیری صریح پرداخته و گفته: «اینکه زمان پیاده کردن چنین شیوهای چه زمانی باشد، بحثی است که باید روی آن بررسی دقیق انجام شود.» محمود احمدی‌نژاد نیز روز گذشته در گفت‌وگویی که با سی‌ان‌ان داشته با سوال خبرنگار این شبکه که پرسیده: «آیا می‌آید طرح‌شده درخصوص ایجاد سیستم پارلمانی در ایران را موضعی علیه دولت می‌دانید، تأکید کرده: چنین برداشتی ندارم و فکر نمی‌کنم مشکلی در این خصوص وجود داشته باشد، ضمن اینکه در قانون اساسی مکتسبم تغییر این قانون پیش‌بینی شده است.»

پیش از این، زمره‌هایی مبنی بر تهیه طرح حذف مقام ریاست‌جمهوری در مجلس مطرح شد که در آن سخن از احیای مقام نخست‌وزیری آمده بود. اما لاریجانی در گفت‌وگو خود بیانات رهبری را به معنای احیای پست نخست‌وزیری نمی‌داند. مقام معظم رهبری در سخن اخیر خود به استناد کارنامه بیان داشتند: «در شرایط فعلی، نظام سیاسی کشور، ریاستی است و رییس‌جمهور با انتخاب مستقیم مردم برگزیده می‌شود که شیوه خوب و مؤثری است، اما اگر روزی در آینده احتمالا دور، احساس شود که نظام پارلمانی برای انتخاب مسوولان قوم‌محوره بهتر است، هیچ اشکالی در تغییر سازوکار فعلی وجود ندارد.» دیروز علی لاریجانی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر به استقبال از بیانات رهبری پرداخته و گفته که «حرکت از نظام ریاستی به سوی نظام پارلمانی به نوعی منظم‌تر شدن ساختار کشور است. با استقرار نظام پارلمانی هماهنگی قوا بیشتر و راحت‌تر تصمیم‌گیری می‌شود و برخی از این اختلاف‌نظرها کاهش می‌یابد

اساسی در سال ۶۸ مقام نخست‌وزیری حذف و اختیارات تعیین کابینه به رییس‌جمهور واگذار شد. این برای اولین بار بود در طول این سال‌ها برخی از سیاستمداران برای احیای پست نخست‌وزیری مباحثی را مطرح کردند. مباحثی که از زمان طرح آن در مجلس مخالفان سرسختی در پارلمان داشت و برخی همچون داریوش قنبری، نماینده ایلام عنوان کردند: «بررسی چنین تصمیماتی از توان مجلس خارج است و نهادهای بالاتر باید درخصوص تغییر و اصلاح قانون اساسی که نیاز به سه‌رفراندوم دارد، نظر دهند.» در چنین شرایطی عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان در واکنش به تهیه چنین طرحی گفت: «اجرای شدن این طرح نیازمند اصلاح قانون اساسی است و مصوبه مجلس به تنهایی نمی‌تواند به حل این موضوع بینجامد.» اما لاریجانی دیروز برقراری نظام پارلمانی را به معنای بازگشت به شرایط سیاسی قبل از سال ۱۳۶۸ و احیای نخست‌وزیری ندانسته و گفته: «در گذشته در نظام سیاسی که نخست‌وزیر و رییس‌جمهور وجود داشت، مشکلاتی به وجود آمده بود. در این نظام رییس‌جمهور با رأی مردم انتخاب می‌شد، اما اختیارات زیادی نداشت و بالعکس نخست‌وزیر که با رأی مجلس انتخاب می‌شد، اختیارات زیادی داشت. همیشه این دو مقام اجرایی مشکلاتی با هم داشتند. حذف نخست‌وزیری در آن زمان منطق قابل اتکایی داشت.»

ادامه در صفحه ۲

بازگشت همه به سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مرحوم

دکتر محمدرضا پوروزیری

را به اطلاع عموم می‌رساند.

رجوع شود به صفحه ۴